

พระราชหัตถเลขา

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงพระราชวิจารณ์

เทียบลัทธิพระพุทธศาสนาฝ่ายหินยานกับมหายาน

และเรื่องสร้างพระพุทธรูป

294.39

w1711

2556

a.1

กรมศิลปากร

จัดพิมพ์เผยแพร่ พุทธศักราช ๒๕๕๖

สารบัญ

ลายพระหัตถ์สมเด็จพระบรมวงศเธอ เจ้าฟ้ากรมพระนริศรานุวัดติวงศ์ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๓ ทรงแถลงมูลเหตุ ที่ทรงพระราชวิจารณ์หนังสือนี้	๑๗
หนังสือทูลเกล้าฯ ถวาย ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ร.ศ. ๑๒๒ (พ.ศ. ๒๔๔๖)	๒๒
พระราชหัตถเลขา ถึงสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนนริศรานุวัดติวงศ์ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ร.ศ. ๑๒๒ (พ.ศ. ๒๔๔๖)	๒๕
ว่าด้วยฟ้าเทียนและห้วนเจียงพรตจีนไปสืบศาสนาในอินเดีย	๒๕
ว่าด้วยอังกฤษพบเมืองปาตลีบุตรและรอยพระพุทธรูป	๒๖
ว่าด้วยพวกจีนทำเครื่องจักรสวคมนตรี	๒๗
ว่าด้วยฝีมือการก่อสร้างของไทยเลียนมาจากฝรั่ง	๒๘
พระราชหัตถเลขา ถึงสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนนริศรานุวัดติวงศ์ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ร.ศ. ๑๒๒ (พ.ศ. ๒๔๔๖)	๒๙
หนังสือซึ่งพระราชทานกับพระราชหัตถ์	๓๐
ลายพระหัตถ์ สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนนริศรานุวัดติวงศ์ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ร.ศ. ๑๒๒ (พ.ศ. ๒๔๔๖)	๓๓
พระราชหัตถเลขา ถึงสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนนริศรานุวัดติวงศ์ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ร.ศ. ๑๒๒ (พ.ศ. ๒๔๔๖)	๓๙
ว่าด้วยพระสังกัภาพลัทธิหินยานเข้ามาสยาม	๓๙
ว่าด้วยพวกมหายานและพวกหินยานมีมาด้วยกันแต่เดิมแล้ว	๔๐
ว่าด้วยพุทธศาสนาก่อนพระเจ้าอโศก	๔๑
ว่าด้วยพระเจ้าอโศกสร้างนรก	๔๑

ว่าด้วยพระเจ้าอโศกถือพุทธศาสนา	๔๓
ว่าด้วยพระเจ้าอโศกประกาศถือพุทธศาสนาสำหรับชาติ	๔๓
ว่าด้วยลัทธิศาสนาเซน	๔๓
ว่าด้วยพระมหินทรที่ไปลังกา	๔๕
ว่าด้วยเรื่องมหายานที่ฟ้าเหียนเล่า	๔๖
ความสันนิษฐานสังคายนาครั้งที่ลังกา	๔๗
พระราชหัตถเลขา ถึงสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนนริศรานุวัดติวงศ์	
ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ร.ศ. ๑๒๒ (พ.ศ. ๒๔๔๖)	
พระราชทานความสันนิษฐานเรื่องลัทธิมหายานและหินยาน	๔๘
ความสันนิษฐานเรื่องมหายานและหินยาน	๔๙
ว่าด้วยมหายานและหินยานมีมาแต่ครั้งพุทธกาล	๔๙
ว่าด้วยสงฆ์สาวกแยกกันเป็น ๖ พวก	๕๐
ว่าด้วยพวกหินยานตั้งโรงเรียน ๖ ตามหนังสือญี่ปุ่น	๕๑
ว่าด้วยลำดับพุทธกิจตามหนังสือญี่ปุ่น	๕๑
ว่าด้วยพงศาวดารเมืองปาตลิบุตรตามรายงานของผู้ชุดค้น	
โบราณสถานและโบราณวัตถุ	๕๒
พงศาวดารเมืองปาตลิบุตร สมัยพระเจ้าอโศก	๕๓
ว่าด้วยการก่อสร้างสมัยพระเจ้าอโศก	๕๖
ว่าด้วยความสุขุโชมแห่งเมืองปาตลิบุตร	๕๙
อนุমানการปกครองและการศึกษาครั้งพุทธกาล	๖๐
ว่าด้วยลำดับแห่งสังคายนา	๖๒
สันนิษฐานการแต่งหนังสือเรื่องพุทธศาสนาของพวกเขา	
มหายานและพวกหินยาน	๖๗
สันนิษฐานหลักเดิมของศาสนาต่าง ๆ	๖๙

พระราชหัตถเลขา ถึงสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนนริศรานุวัดติวงศ์ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ร.ศ. ๑๒๓ (พ.ศ. ๒๔๔๗)	๗๐
เรื่องสร้างพระบทหลวง (บันทึกพระราชหัตถเลขา)	๗๑
สำเนาหนังสือทูลเกล้า ฯ ถวาย ลงวันที่ ๓ กันยายน ร.ศ. ๑๒๓ (พ.ศ. ๒๔๔๗)	๗๖
สำเนาคำอธิบายแบบกระดานพระบท	๗๘
สำเนาสังเขปความในมังจขาดก	๗๙
สำเนาคำอธิบายการเขียนพระบท แบบที่ ๓ สำหรับวัดโชติทายการาม	๘๑
สำเนาคำอธิบายการเขียนพระบท แบบที่ ๑๓ สำหรับวัดพระปฐมเจดีย์	๘๓
สำเนาพระราชหัตถเลขา ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ร.ศ. ๑๒๓ (พ.ศ. ๒๔๔๗)	๘๔
สำเนาหนังสือทูลเกล้า ฯ ถวาย ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ร.ศ. ๑๒๓ (พ.ศ. ๒๔๔๗)	๘๕
สำเนาพระราชหัตถเลขา ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ร.ศ. ๑๒๓ (พ.ศ. ๒๔๔๗)	๘๖
สำเนาหนังสือทูลเกล้า ฯ ถวาย ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ร.ศ. ๑๒๓ (พ.ศ. ๒๔๔๗)	๘๗
สำเนาคำอธิบายการเขียนพระบท แบบที่ ๑๑ สำหรับวัดบางปลา	๘๘
สำเนาคำอธิบายการเขียนพระบท แบบที่ ๑๖ สำหรับวัดแค	๙๑
สำเนาพระราชหัตถเลขา ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ร.ศ. ๑๒๓ (พ.ศ. ๒๔๔๗)	๙๓
หน้าบันทึก สำเนา เรื่องมัชขาดก	๙๕
สำเนาหนังสือถวายพระธรรมโกษา ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ร.ศ. ๑๒๓ (พ.ศ. ๒๔๔๗)	๑๐๒
สำเนาหนังสือทูลเกล้า ฯ ถวาย ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ร.ศ. ๑๒๓ (พ.ศ. ๒๔๔๗)	๑๐๓
สำเนาคำอธิบายการเขียนพระบท แบบที่ ๑ สำหรับวัดเขมาภิรตาราม	๑๐๖
สำเนาคำอธิบายการเขียนพระบท แบบที่ ๖ สำหรับวัดดาวดึงษ์	๑๐๘
สำเนา คำสั่งการทำกระดานพระบท	๑๐๘